

Institutt for matematiske fag

Eksamensoppgave i **MA0001 Brukerkurs i matematikk A**

Faglig kontakt under eksamen: Torgeir Aambø

Tlf: +47 48078889

Eksamensdato: 07. desember 2023

Eksamenstid (fra-til): 09:00-13:00

Hjelpemiddelkode/Tillatte hjelpemidler:

D: Ingen trykte og håndskrevne hjelpemidler tillatt. Bestemt, enkel kalkulator tillatt.

Annen informasjon:

Målform/språk: bokmål

Antall sider: 4

Antall sider vedlegg: 0

Kontrollert av:

Informasjon om trykking av eksamensoppgave

Originalen er:

1-sidig 2-sidig

sort/hvit farger

skal ha flervalgskjema

Dato

Sign

Flervalgsoppgaver

Oppgave 1 Hva er grenseverdien $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^3 + 6x}{3x^3 + x^2 + 1}$ lik?

a) $\frac{1}{3}$

b) $\frac{1}{2}$

c) 0

d) ∞

Oppgave 2 Hva er verdimengden til $f(x) = |x^2 - 3|$?

a) $[-3, \infty)$

b) $[0, \infty)$

c) $[3, \infty)$

d) \mathbb{R}

Oppgave 3 Når kan man bruke L'Hôpitals regel på grenseverdien $\lim_{x \rightarrow a} \frac{f(x)}{g(x)}$?

a) Når vi har $\lim_{x \rightarrow a} f(x) = 0 = \lim_{x \rightarrow a} g(x)$

b) Når $\frac{f'(x)}{g'(x)} = 0$

c) Når $g(x) = 0$

d) Når både f og g er polynomer

Oppgave 4 Kryss av alle alternativene som er riktige for funksjonen $f(x) = \ln(x)$

- a) Den er injektiv
- b) Den er et polynom
- c) Den er en harmonisk svingning
- d) Den er kontinuert
- e) Den er surjektiv
- f) Den har en invers
- g) Den er lineær
- h) Den er definert for alle tall i \mathbb{R}
- i) Den er definert på intervallet $(0, \infty)$

Oppgave 5 På hvilket av intervallene er inversen til $f(x) = \sin(x)$ definert?

- a) $[-1, 1]$
- b) $(-\pi, \pi)$
- c) $[-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}]$
- d) \mathbb{R}

Oppgave 6 Hva er amplituden til summen av de to harmoniske svingningene $3 \sin(x)$ og $2 \cos(\frac{\pi}{2} - x)$?

- a) 1
- b) 5
- c) $\sqrt{13}$
- d) $\sqrt{5}$

Skriftlige oppgaver

Oppgave 7 Finn den lineære tilnærmingen til $f(x) = \sin^{-1}(x)$ i punktet $a = \frac{\sqrt{2}}{2}$.

Oppgave 8 En populasjon varierer i størrelse gjennom en periode på 3 år. Ved tidspunktet t er størrelsen på befolkningen (målt i antall tusen individer) gitt ved

$$P(t) = e^t \sin(t) \text{ for } 0 \leq t \leq 3 \text{ år.}$$

a) I løpet av de tre årene, når var det flest individer i befolkningen?

b) Hvor stor var befolkningen i gjennomsnitt gjennom de tre årene?

Hint: Bruk I -metoden (delvis integrasjon flere ganger).

Oppgave 9 I denne oppgaven skal vi finne en tilnærmet verdi til $\sqrt{17}$.

a) Forklar hvorfor funksjonen $f(x) = x^2 - 17$ har et nullpunkt på intervallet $[4, 5]$.

b) Bruk Newtons metode på $f(x)$ med $n = 3$ steg til å beregne en tilnærmet verdi for $\sqrt{17}$. Du kan la startverdien x_0 være det nærmeste heltallet.

Oppgave 10 I et første ordens kjemisk reaksjon er konsentrasjonen av et gitt stoff beskrevet av funksjonen

$$c(t) = c(0)e^{-kt},$$

hvor $c(0)$ er startkonsentrasjonen og k er en reaksjonskonstant avhengig av hvilket stoff man studerer.

Vi skal i denne oppgaven studere noen egenskaper ved nedbrytningen av en type insektmiddel X i naturen. En dag blir en mengde av dette insektmiddelet skylt ut i et vann. Vi gjør en måling på vannet som viser at konsentrasjon er $5.0 \cdot 10^{-7} \text{ g/cm}^3$. Etter et år gjør vi en ny måling og finner ut at konsentrasjon nå er $1.172 \cdot 10^{-7} \text{ g/cm}^3$. Anta at nedbrytningen er en første ordens kjemisk reaksjon, der t er tid målt i år.

a) Hva er reaksjonskonstanten k for insektmiddelet X ?

b) Hva er endringsraten til konsentrasjonen når vi gjør den andre målingen?

c) Hva er halvveringstiden til nedbrytningen?

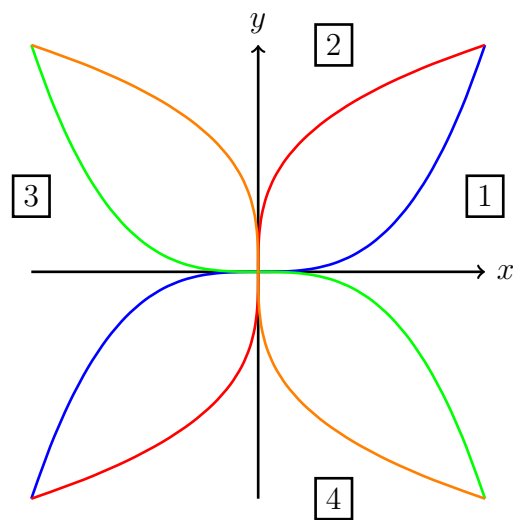
Hint: Finn tiden t slik at konsentrasjonen er $\frac{1}{2}c(0)$.

Oppgave 11 Bruk Trapesmetoden til å tilnærme integralet

$$\int_0^{\frac{1}{2}} \sqrt{1-x^4} dx$$

med feilmargin mindre enn 0.01. Du kan bruke uten bevis at $|f''(x)| < 2$ når $0 \leq x \leq 0.5$.

Oppgave 12 De fire kurvene $y = x^3$ [1], $y^3 = x$ [2], $y = -x^3$ [3] og $x = -y^3$ [4] avgrenser et område i planet som ligner en blomst, se figur 1. Finn arealet til dette området.



Figur 1: Området avgrenset av de fire kurvene.